

UDSÆDSMÆNGDER I VINTERHESTEBØNNER

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**



Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen



Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020



Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

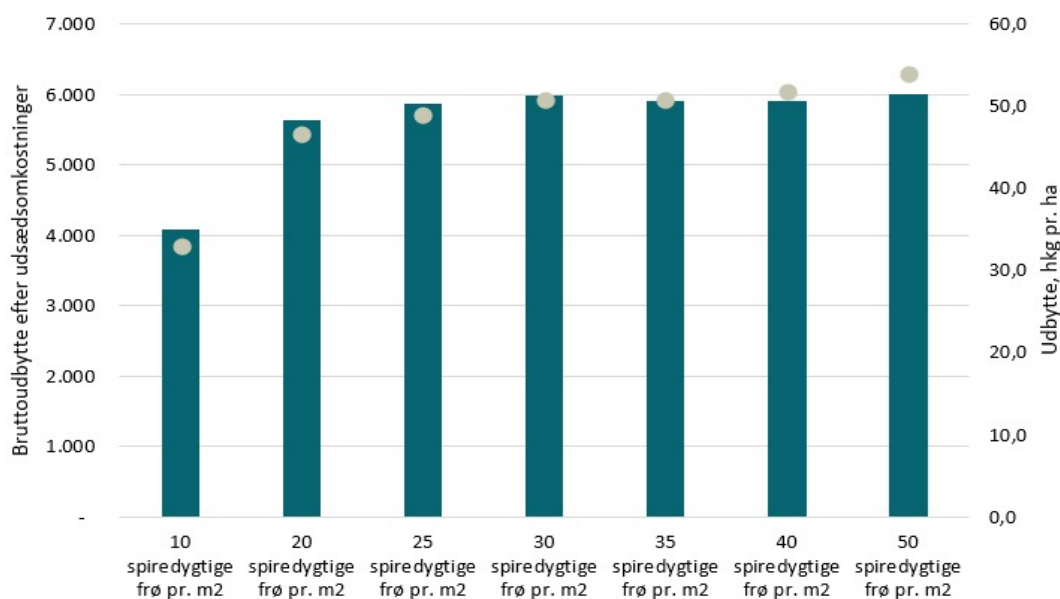
Vinterhestebønner dyrkes næsten ikke i Danmark, men i nogle af vore nabolande er der en produktion.

PRISFØLSOMHED FOR UDSÆDSMÆNGDEN I VINTERHESTEBØNNER

Den øgede interesse for forårssåede hestebønner har også betydet, at der igen er blevet interesse for at forsøge dyrkning af vinterhestebønner i Danmark. For at kunne udvikle dyrkningsmetoderne for vinterhestebønner er der behov for en forsøgsmæssig belysning af flere forhold. Et af de første er spørgsmål, der er relevant ved etablering af vinterhestebønner er, hvilken udsædsmængde der er optimal under danske dyrkningsbetingelser. Der blev derfor i efteråret 2016 etableret en forsøgsserie med vinterhestebønner til høst i 2017, i forsøgene prøves syv udsædsmængder. Formålet med forsøgene er at fastlægge den optimale udsædsmængde: I denne artikel belyses, på basis af det første års resultater, hvordan prisen på udsæd påvirker den optimale udsædsmængde. Dette er gjort ved simuleringer ved forskellige priser på hestebønner.

UDSÆDSMÆNGDE

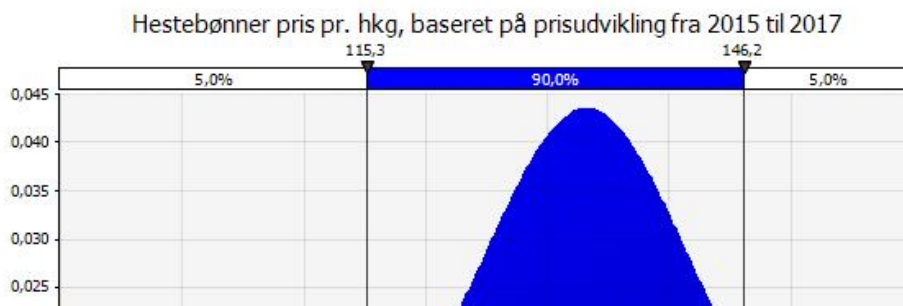
I forsøgene indgår der syv forskellige udsædsmængder.

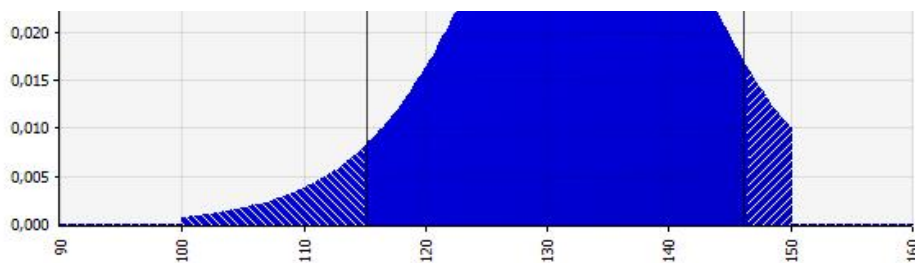


Bruttoudbyttet efter udsædsomkostninger er udregnet ved at gange udbyttet med salgsprisen og fratrække udsædsomkostninger, som er udregnet som 2,5 gange salgsprisen. Dette er gjort i flere scenarier med forskellige salgspriser, baseret på sandsynligheden for prisudviklingen. Dette for at se om et eventuelt større udbytte ved højere antal spiredygtige frø pr. m² kan dække den ekstra omkostning til øget udsæd, set i forhold til salgsprisudsving. I beregningerne i artiklen er prisen for hestebønnerne fastsat på baggrund af salgspriserne fra 2016 frem til september 2017.

SIMULERING

Priserne danner baggrund for en stokastisk variabel, så der kan beregnes scenarier med forskellige priser, dette gøres ved hjælp af programmet @Risk i Excel. På baggrund heraf vil salgsprisen med 90 % sandsynlighed ligge mellem 119 og 139 kr. pr. hkg, se figur 1., og som er den prissandsynlighed som vil blive regnet videre med. Der er sat en mindste forventet pris på 100 kr. pr. hkg og en maks. pris på 150 kr. pr. hkg, da priserne for hestebønner, ikke forventes at komme uden for dette prisspænd.

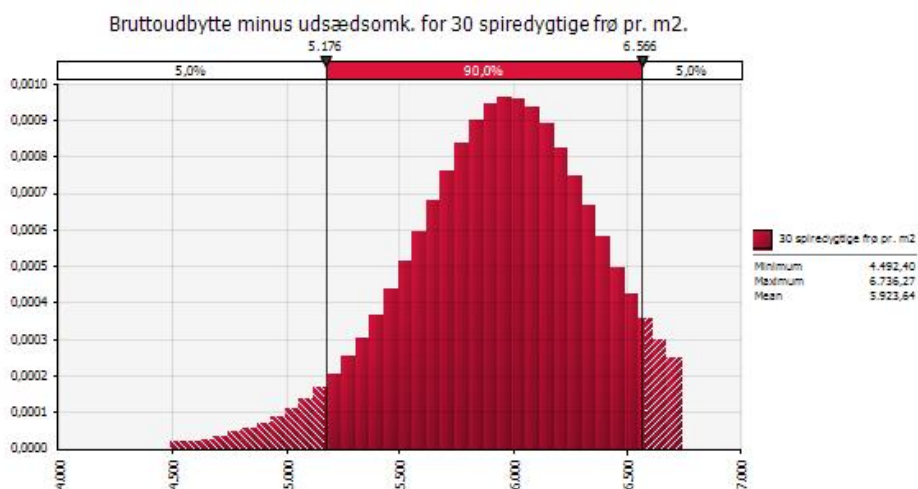




Figur 1 - prisen for hestebønner, baseret på udviklingen fra 2015 til 2017

Ved hver simulering får priserne en værdi inden for den stokastiske variabel, som dermed giver forskellige resultater. Alle resultaterne bliver til sidst samlet, og det kan med 90 % sandsynlighed siges inden for hvilket niveau resultatet vil ligge, på baggrund af de angivne forudsætninger. Figur 2 viser outputtet fra simuleringen i @Risk, ved 30 spiredygtige frø pr. m².

Forsøgsresultaterne for 2017 viste, at det højeste dækningsbidrag efter udsædsomkostninger opnås ved en udsædsmængde på 30 spiredygtige frø pr. m². Figur 2 viser at med 90 pct. sandsynlighed ligger bruttoudbyttet minus udsædsomkostninger mellem ca. 5.180 og 6.570 kr. pr. ha.



Figur 2 - Sandsynlighedskurve for bruttoudbyttet minus udsædsomkostninger ved 30 spiredygtige frø pr. m²

Ovenstående beregninger er foretaget med en udsædspris svarende til 2,5 gange afgrødeprisen som varierer fra scenarie til scenarie, men i gennemsnit svarende til ca. 330 kr. pr. hkg udsæd. Det er dog et margintalt bedre resultat end 25 og 50 spiredygtige frø, som er under 100 kr. pr. ha dårlige end 30 spiredygtige frø.

Prisen for udsæden kan være udslagsgivende for hvilken udsædsmængde, der giver det bedste økonomiske resultat. En stigende udsædspris betyder at den optimale udsædsmængde falder.

Beregninger viser at prisen på udsæd skal stige til 4,5 gange salgsprisen før det bedste resultat ændres til 25 spiredygtige frø, eller svarende til ca. 580 kr. pr. hkg. udsæd.

Omvendt; hvis prisen falder til 2 gange salgsprisen opnås det bedste resultat ved 50 spiredygtige frø pr m^2 , hvilket svarer til en udsædspris på ca. 275 kr. pr. hkg. Det er dog marginale forskydninger, så medmindre der sker store økonomiske udsving, vil det bedste resultat i de fleste tilfælde opnås ved 30 spiredygtige frø pr. ha.